

Φασουλῆς καὶ Περικλέτος,
ὁ καθέννας νέτος σκέτος.

Φ.—'Ακόμη ἔρχονται ποῦ λὲς εἰδήσεις τῶν συνόρων μετὰ πολλῶν ἐξάψεων καὶ οἰστῶν παραφόρων, καὶ οὔτ' ἓνας, φίλε Περικλή, ἐξ ὅλων τῶν Ἑλλήνων δὲν φαίνεται ἀμέτοχος τῆς δόξης τῶν κινδύνων, καὶ κανενὸς δὲν ἔμεινε τὸ ξίφος εἰς τὴν θήκη, καὶ ὅλοι ἔδρεψαν λαμπρὰν κατὰ βαρβάρων νίκην. Ἐνὸς μὲν μπάλα Τούρκικη τοῦ σπάζει τὸ τουφέκι, τὸν ἄλλον ἔτσουρούφλισε κάποιου Ζαπτιῆ φυσέκι, αὐτὸς ὀλίγον ἔλειψε νὰ λαβωθῆ ἴσθην πλάτη, ἐκείνου ἄλλο ἔλειψε νὰ τοῦδῃ τὸνα μάτι, ὁ μὲν ἐμάχετο σφοδρῶς κοντὰ εἰς τὸ κανόνι, ὁ δὲ σιγμὴν δὲν ἔπαυε ἀπίστους νὰ σκοτώνῃ, ἐκείνος ἐκινδύνευσε νὰ σκοτωθῆ ἴσθην Κοῦτρα, ὁ ἄλλος μέσα ἴσθην φωτιὰ ἐχύθη μὲ τὰ μοῦτρα, ὁ μὲν κατέλαθε σταθμοὺς ἐν πάσῃ εὐκολίᾳ, ὁ δὲ κατέστρεψε σχεδὸν ὅκτῳ πυροβολεῖα, καὶ ὅλοι ἐξεφύτρωσαν γιὰ πρῶτοι καπετάνοι, καὶ ὁ καθεὶς διεκδικεῖ τῆς νίκης τὸ στεφάνι, διότι, ὅπως πάντοτε, δικαίως καὶ εἰκότως ὁ νέος Ἕλληνας ἀπαιτεῖ παντοῦ νὰ εἶναι πρῶτος, καὶ οὔτε παραδέχεται ἀνώτερον κανένα καὶ ὡς ἐλεύθερος ἀνὴρ δὲν κύπτει τὸν αὐχένα. Ἄλλὰ ἐγὼ ἐπιθυμῶ νὰ μὴ δυσαρεστήσω καὶ αὐτὸν ποῦ ἔστρεξε ἔμπροστὰ καὶ αὐτὸν ποῦ ἦταν ἴσθην πίσω, καθὼς καὶ ἐκείνους, Περικλή, ποῦ ἦσαν ἐδῶ πέρα καὶ οὔτε ἀντίκρυσαν σπαθί, οὔτ' ἄκουσαν μὲν σφαῖρα, χρυσὴ στεφάνια πρόθυμος εἰς ὅλους τῶν μοιράζω, καὶ ὄμνῳ τοῦς τόσους ἀθλοῦς τῶν καὶ ἐξ ἴσου τοῦς θαυμάζω. Καὶ ἔγινε τὸ μνημόσυνον τὸ ὑπὲρ τῶν πεσόντων καὶ ἔδλεπες πληθὸς γύρω σου θρηγούντων καὶ κλαιόντων, καὶ ὁμοῦ λιθάνου, Περικλή, ἐπλήρου τὸν ἀέρα, καὶ μοναχὰ ὁ βασιλεὺς δὲν ἦτον ἐκεῖ πέρα, διότι, ἂν προσήρχετο εἰς τὴν πομπὴν ἐκείνην, τίς οἶδε ἂν ἐλάμβανε καὶ δι' αὐτὸ εὐθύνην, καὶ ἴσθην κατὰ καθόμμενα νὰ εὕρη τὸν ἄνθρωπον τοῦ ἀνεύθυνου τοῦ Μεγαλειοτάτου. Διότι πᾶς μὴ κυβερνῶν καὶ βασιλεύων μόνον πρέπει νὰ εἶναι ἀνεύθυνος καὶ ἄπαντα τὸν χρόνον, καὶ εἰς ὅ, τι καὶ ἂν γίνεται οὐδέτερος νὰ μὲνη καὶ οὔτε εἰς μνημόσυνα μαρτύρων νὰ πηγαίνῃ καὶ οὔτε νὰ τὸν συγκινῶν αἱ νίκαί τοῦ στρατοῦ του, ἀλλὰ νὰ ἔχη ἔξνοιαστο καὶ ἡσυχὸν τὸν νοῦ του, καὶ εἰς τὰς ἐπαύσεις του νὰ ζῇ μὲν ἀνέφελον γαλήνην, φοβούμενος εἰς κάθε τι τοῦ θρόνου τὴν εὐθύνην. Καὶ ὁ βασιλεὺς Γεώργιος, πιστὸς εἰς τὰς ἀρχάς του, διὰ τῆς βασιλείας του τῆς ἀξιοθαυμάστου παρέχει παραδείγματα φρονίμου βασιλέως, οὐπερ ἡ δόξα κλασικὴ καὶ ἀφθιτον τὸ κλέος.

'Ἀλλὰ καὶ ἡ βασίλισσα, ἡ πλήρης συμπαθείας, ἡ τόσον γενναῖόψυχος ἴσθην καλοκαγαθίας, μὲν ἐκεῖνο τὸ φιλόστοργον μειδίωμα καὶ ἄθῳ, καὶ αὐτὴ δόκιμος πρόκειται περὶ τῶν ὑπηκόων, ἀκολουθεῖ τὸ σύστημα, θαρρῶ, τοῦ Ἀνευθίνου, καὶ μένει ἀδιάφορος πρὸ συμφορᾶς παγκοίνου.

Π.—'Ἐχεις καὶ ἄλλα νὰ μοῦ πῆς;

Φ.— Ἐντὸς μικροῦ θὰ παύσω, ἀφοῦ καὶ ἐγὼ τὴν τύχην μας καὶ τοὺς πεσόντας κλαύσω. Ὁ βασιλεὺς!.. ὁ βασιλεὺς!.. ἂ! Περικλή, τί κρίμα!.. τῶν ὑψηλῶν μου ἰδεῶν ἀπέκοψε τὸ νῆμα. Οἱ βασιλεῖς!.. οἱ βασιλεῖς!.. ὄντα ψυχρὰ καὶ κρύα!.. καὶ τώρα τὰ ζητήματα θαρρῶ πῶς εἶναι τρία. Ἡ ἄρσις τοῦ ἀποκλεισμοῦ μοῦ φαίνεται ὡς πρῶτον, ὡς δεῦτερον δὲ ζήτημα τὸ περὶ αἰχμαλώτων, τὸ τρίτον τὸ καλλίτερον καὶ δὴ ἐνδιαφέρον τὸ περὶ ἐλαττώσεως τοῦ πλήθους τῶν πατέρων. Καὶ ὡς πρὸς τὸ πρῶτον, Περικλή, ἂς ἔχωμεν ἐλπίδα καὶ διδάσκει περὶ αὐτοῦ τὴν ἀντικρὺ σελίδα τὸ δεῦτερον εὐρίσκεται σχεδὸν περὶ τὸ πέρα, τὸ τρίτον δὲ, ποῦ ἀφορᾷ τοῦ ἔθνους τοὺς πατέρας, αὐτὸ ἀκόμη ἐκχερμέες εὐρίσκεται ἴσθην μέση καὶ εἰς τὴν βουλὴν συζήτησιν σφοδρὰν θὰ προκαλέσῃ. Ἄλλὰ ἐγὼ τί νὰ σοῦ πῶ!.. κατὰ καρδίαν λυποῦμαι καὶ τὸν Τρικουπὴν βλασφημῶ, ὁπόταν ἐνθυμοῦμαι πῶς θὰ μᾶς λείψουν ἑκατὸν πατέρες βουλευφόροι, ποῦ κατορθώνουν ῥήτορες νὰ βγαίνουν μὲ τὸ ζόρι, ποῦ σώζουσι τὸν κυρίαρχον εἰς πᾶσαν τρικουμῖαν καὶ αἰσθάνονται ἴσθην Κεντρικὸν πολλὴν ἀδυναμίαν. Καὶ ναὶ μὲν εἶναι βουλευταὶ δις ἑκατὸν καὶ τόσοι καὶ ὅπου πετεινοὶ πολλοὶ ἀργεῖ νὰ ξημερώσῃ, μὰ τὸ βρισκίδι τοῦ ἑνὸς καὶ ἡ μπαπτουνηὰ τοῦ ἄλλου, καὶ τοῦ μικροῦ τὸ γαύγισμα καθὼς καὶ τοῦ μεγάλου, καὶ δύο λόγια κάποτε ἀπὸ τὸν Παππαδαῖον ἔμπορει νὰ βγάλουν ζήτημα πραγματικῶς σπουδαῖον, καὶ παρὰ προσδοκίαν μας καὶ πᾶσαν μας ἐλπίδα καὶ ὁ Γκριζώτης πιθανὸν νὰ σώσῃ τὴν πατρίδα. Δι' ὅλα ταῦτα, Περικλή, σκέψου καλῶς καὶ κρίνε πῶς ἀναγκαῖα ἡ πληθὺς τῶν βουλευτῶν μᾶς εἶναι καὶ ἔπαπειλεῖται σφοδρῶς τὸ ἔθνηκον συμφέρον, ἂν καὶ ἓνας λείψῃ μοναχὰ ἐξ ὅλων τῶν πατέρων.

Π.—Θὰ τὸ σκεφθῶ...

Φ.— Ναί, σκέψου το χωρὶς καιρὸν νὰ χάνῃς, καὶ ἂν ἐρωτᾷς τί γίνεται καὶ ὁ φίλος Δεληγιάννης, ἴσθην Κηφισσιᾶς τὸν πλάτανον τὰ ντέρτια του ξεχάνει καὶ μὲ τοὺς μπαξεβάνηδες γλυκειαῖς καὶ ὑβένταις κάνει περὶ τοῦ ἄντε σιάτους κρό, περὶ κρατῶν τοῦ Αἴμου, καὶ περὶ προσχωρήσεως, λαχάνων καὶ πολέμου.

Π.—Ἐπῆγες εἰς τὴν τελετὴν καὶ οὐ τοῦ Κωνσταντίνου;

Φ.—Ἐπῆγα, φίλε Περικλή, καὶ ἦτον ἀξίως θρήνου, μὰ καὶ οἱ Μεγαλειότατοι δὲν ἦσαν εἰς Ἀθήνας, διότι, ὡς σοῦ ἔλεγα, φοβοῦνται τὰς εὐθύναις. Καὶ ἄμα ἐτελείωσε τῆς τελετῆς τὸ γλέντι, ἐπῆγα καὶ ἔχαιρέτησα Λομβέρδον τὸν ἀρέντη, καὶ τὸν φίλῳ, βρὲ τζόγγι μου, καὶ τεμενᾶ τοῦ κᾶνω καὶ ἓνα κανάρι τοῦδαλα ἴσθην μύτη του ἀπάνω, καὶ ἄρχισε νὰ κελαῖδῃ ἐκεῖνο μὲ γλυκάδα καὶ τὸ ἐκομπνηάριζε Ζακυνθινῶν καντάδα, ἐνῷ ἐγὼ ἐχόρευα μετὰ τοῦ Ἀργασάρη...

Π.—Εἶν' ἡ σειρὰ μου σήμερα ν' ἀρχίσω τὸ στηλιάρη.